ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΣΤΟΜΑΧΙ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Τὸ «Σάνταιη Ἐξπρὲς»—περὶ τοῦ ὁποίου ἐγράφομεν καὶ πρὸ ἡμερῶν—ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρότασιν περὶ ἐμπορικοῦ πολέμου κατὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἀντίποινα διὰ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Κυπριακοῦ ἀγῶνος.

«Μποροῦμε—γράφει—νὰ περάσωμε χωρὶς σταφίδες, σταφύλια, κονσέρβες λαχανικῶν καὶ ξηρὰ σύκα».

Τὸ πιστεύομεν καὶ ἡμεῖς ὅτι μποροῦν, μολονότι ὁ ἀγγλικὸς στόμαχος εἶναι καλοσυνηθισμένος. Ἀλλά, οἱ Κύπριοι δὲν μποροῦν νὰ κάμουν χωρὶς ἐλευθερίαν, ἐπομένως ὁ ἐμπορικὸς πόλεμος τῆς Ἀγγλίας, ἐὰν ἐπιχειρηθῇ μάταιος θὰ ἀποβῇ.

ΑΙΓΑΙΟΝ - ΑΔΡΙΑΤΙΚΗ

Ἡ ἰδία ἀγγλικὴ ἐφημερὶς εἰσηγεῖται καὶ. τουριστικὸν πόλεμον. Καὶ πληροφορεῖ τοὺς ἀναγνώστας της ὅτι «περισσοτέραν πνευματικὴν καλλιέργειαν θ' ἀπαντήσουν ἐὰν ἀλλάξουν πορείαν ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου πρὸς τὴν Ἀδριατικήν» εἶναι προτιμότερον διὰ τοὺς σημερινοὺς Ἄγγλους νὰ ἐπισκέπτωνται τὴν Ἰταλίαν—ἡ ὁποία ἐπετέθη ἐναντίον των τὸ 1940—παρὰ νὰ ἐνθυμοῦνται ὅτι ἡ φτωχὴ Ἑλλὰς εὑρέθη μόνη πλησίον των...

Ο κ. ΠΑΝΟΣ ΣΚΟΥΡΑΣ

Μεσούσθη λίαν ὁμαλῶς εἰς τὴν πόλιν μας ἡ ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ὅπως εἰς τὸ νέον συμβούλιον ἐκλεγῇ καὶ ὁ κ. Πάνος Σκούρας, τόσον διὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαρχιῶν εἰς τὸ μεγαλύτερον πιστωτικὸν ἵδρυμα τῆς χώρας ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ διακεκριμένου συμπολίτου μας. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ συμμετοχὴ τοῦ κ. Σκούρα εἰς τὸ συμβούλιον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης θὰ ἀποβῇ πρακτικῶς ὠφέλιμος διὰ τὴν ἐπαρχίαν γενικῶς καὶ διὰ τὴν πόλιν μας εἰδικώτερον.

Η "ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ,,

Ἡ πλειψηφία τῆς Κυβερνήσεως—ὄχι ἡ ἀνύπαρκτος, λέγω, ἀλλὰ ἡ πλασματικὴ κοινοβουλευτική,—ἐρέπει νὰ διατηρηθῇ, κατὰ κυβερνητικὴν ἐφημερίδα:

«Συμπαγής, μονολιθική, πειθαρχημένη».

Ὥστε, ἀρχίσαμε ἀπὸ τώρα; Ἀκόμη ἐδῶ συνηλθε ἡ νέα Βουλὴ καὶ ὑπάρχει κίνδυνος διαφροῆς τῆς πλειοψηφίας; Ἂν ὑπάρχῃ τέτοιος κίνδυνος—καὶ διὰ νὰ ἀπευθύνῃ συσκέψεις ἡ ἐφημερίς, φαίνεται ὅτι ὑπάρχει—ἐὰν θὰ δυνηθῇ νὰ πειθαρχήσῃ τοὺς βουλευτάς του ὁ κ. Καραμανλῆς, ὡς μὴ διαθέτων ράβδον...

"ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ,,

Ὁ κ. Καραμανλῆς καλεῖ τὴν Ἀντιπολίτευσιν ἐν' ἀνακτήσῃ τὴν ψυχραιμίαν της». Δηλαδὴ νὰ τὸ πάρῃ ἀπόφασιν ὅτι θὰ μείνῃ ἀντιπολίτευσις, ἐνῷ εἶναι ἡ πλειοψηφία τοῦ Λαοῦ! Ἀλλά, αὐτὸ δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ αἴσθημα εὐθύνης, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπίσης ὁμιλεῖ ὁ κ. Πρωθυπουργός. Ἡ ἀντιπολίτευσις εἶναι ψύχραιμος, ἀλλὰ ἀδυνατεῖ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ ἐκλογικὸν ὄργιον καὶ ἐπειδὴ τὸ βλέπει ὁ κ. Καραμανλῆς αὐτὸς χάνει τὴν ψυχραιμίαν του.

"ΟΜΑΛΟΣ ΚΑΙ ΑΔΙΑΒΛΗΤΟΣ,,

Τί φωτάζει ἡ Ἀντιπολίτευσις; Αἱ ἐκλογαί—λέγει ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΡΕ—ἔγιναν κατὰ τρόπον «ὁμαλὸν καὶ ἀδιάβλητον». Καὶ ἂν οἱ πολῖται τῆς ὑπαίθρου ἀντεμετώπισαν βίαν... ἂς μὴν ἐσάμπωτο. Καὶ ἂν οἱ στρατιωτικοὶ ὑπερχρέωθησαν νὰ ψηφίσουν ΕΡΕ κατὰ 90 τοῖς ἑκατόν... νὰ εἶναι εὐχαριστημένη ἡ ἀντιπολίτευσις, διότι τῆς ἔφθηκαν καὶ τὸ 10 τοῖς ἑκατόν...

ΚΑΡΔΑΔΟΚΕΙ ΦΘΟΡΑ...

Πρὸ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς νέας Ὑπουργήσεως Καραμανλῆ, μία φιλική του ἐφημερὶς διετύπωνε συστάσεις διὰ τὰ πρόσωπα ποὺ θὰ ὑπουργοποιηθοῦν καὶ τονίζει:

«Ὁ κίνδυνος ποὺ καραδοκεῖ εἶναι μέγιστος: κίνδυνος φθορᾶς τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ λαοῦ ποὺ τὴν ἐψήφισε...».

Καλά—καλὰ ἐὰν ἐσχηματίσθη ἡ κυβέρνησις κατ'... καρδοκεῖ ἡ φθορά; Ἴσως οἱ φίλοι τῆς κυβερνήσεως νὰ εἶναι περισσότερον ἀπὸ ἡμᾶς ἐνήμεροι διὰ τὰ στοιχεῖα τῆς φθορᾶς, ποὺ ἡ νέα κυβέρνησις θὰ περιλάβῃ ἐν τῇ γενέσει της...

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

Εἰς τὰς Ἀθήνας ἀπαγορεύονται, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν Ἀπόκρεω, πολλὰ πράγματα, πρωτίστως ὅμως ἀπαγορεύεται ἡ μάσκα, χωρὶς τὴν ὁποίαν δὲν νοεῖται Καρναβάλι. Ἡ πόλις μας διατηρεῖ, συνεπῶς, τὴν παράδοσιν τῆς ἐξαιρέσεως. Ἂς εὐχηθῶμεν ἐφέτος νὰ τὴν τιμήσῃ καλύτερα ἀπὸ πέρυσι.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΨΗΦΟΣ

Ἕνας ἀποτυχὼν ὑποψήφιος τῆς ΕΡΕ ὑπέβαλε δήλωσιν... εὑρεσιτεχνίας, σχετικὴν μὲ τὴν ἐξήγησιν τοῦ 90ο/ο τῶν στρατιωτικῶν ψήφων ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως. Τοῦτο, λέγει, ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι οἱ στρατιῶται δὲν ἔχουν δεσμοὺς μὲ πολιτευομένους «τοῦ παλαιοῦ πολιτικοῦ κόσμου» καὶ ἐψήφισαν μακρὰν τῶν οἰκογενειῶν των ὥστε ἀπέφυγον τὰς πιέσεις τῶν οἰκείων καὶ συγγενῶν των». Μπράβο, ξεφτέρι! Παρέλειψεν ὅμως ν' ἀναφέρῃ ὅτι ἀνέλαβον νὰ καθοδηγήσουν τοὺς στρατιώτας, ἐλλείψει ἐγγυτέρων συγγενῶν, ὁ «πατέρας» τοῦ λόχου, ἡ «μάννα» καὶ—δὲν γνωρίζομεν ποίαν θέσιν εἰς τὴν οἰκογένειαν ἔχουν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ «Ἄλφα δύο»—ἴσως ὁ «θεῖος μὲ τὸ ραβδί»...

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ 1955 ἔτος τερματισμοῦ συνεπειῶν ἀναπροσαρμογῆς τῆς δραχμῆς

Αὔξησις τιμῶν 8,7 ο/ο. Αὔξησις νομισματικῆς κυκλοφορίας 26,7 ο/ο. Περαιτέρω αὔξησις ἀποδοχῶν ἐργαζομένων νὰ γίνεται «μετὰ συνέσεως, διότι ἐγκλείει πληθωριστικοὺς κινδύνους»

ΥΠΕΡ «ΛΕΛΟΓΙΣΜΕΝΗΣ» ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

Κατὰ τὴν τακτικὴν γενικὴν συνέλευσιν τῶν μετόχων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, ὁ διοικητὴς αὐτῆς κ. Βασ. Κυριακόπουλος ὑπέβαλε τὸν ἰσολογισμὸν τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1955 καὶ ἔθεσιν πεπραγμένων κατὰ τὸ ἔτος 1955, εἰς τὴν ὁποίαν παρεῖχε τὰ κάτωθι στοιχεῖα περὶ τῆς δράσεως τῆς «Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν» καὶ τῆς γενικωτέρας οἰκονομικῆς καταστάσεως.

Αἱ γενικώτεροι οἰκονομικαὶ ἐξελίξεις κατὰ τὸ 1955

Τὸ 1955 θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔτος μεταβάσεως τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας πρὸς τὸ τέλος μιᾶς περιόδου, ἧτις ἠρχίσε μὲ τὴν νομισματικὴν ἀναπροσαρμογὴν τοῦ 1953 καὶ ἀπετέλεσε τὴν δευτέραν φάσιν τῶν μεταπολεμικῶν προσπαθειῶν πρὸς ἀποκατάστασιν ὁμαλωτέρων οἰκονομικῶν συνθηκῶν ἐν τῇ Χώρᾳ.

Τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς πρώτης μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς τιμῆς τοῦ συναλλάγματος περιόδου ἦτο κυρίως ἡ διάστασις βασικῶν παραγόντων τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως, ἤτοι τοῦ κόστους, τῶν τιμῶν καὶ τῆς ζητήσεως: ἐνῶ τοῦ πρώτου βραδέως μόνον ἀνερχομένου ἔναντι τοῦ ἐντόνως ἐκ τῶν ἀμέσων ἐπιδράσεων τοῦ διπλασιασμοῦ τῶν ξένων συναλλαγμάτων, ὑψώθησαν τιμαὶ τῶν θειοῦν τιμῶν· τῆς δὲ ζητήσεως σημειωσάσης ἀπότομον αὔξησιν. Ἐνῶ αἱ τιμαὶ ὑψώθησαν κατὰ 30,6ο/ο ἐντὸς τοῦ ἐννεαμήνου Μαρτίου—Δεκεμβρίου 1953, οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἐν γένει ἔξοδα παραγωγῆς καθυστέρουν. Ταυτοχρόνως ἡ ζήτησις ἐνισχύετο τόσον ἀπὸ τὴν αὐτομάτως ἀναπροσαρμοσθεῖσαν ἀγοραστικὴν δύναμιν τῶν ἀποθησαυρισμένων εἰς χρυσᾶς λίρας ἢ ξένα νομίσματα ἀποταμιεύσεων, ὅσον καὶ κυρίως ἀπὸ τὴν μεγάλην αὔξησιν τῶν εἰσοδημάτων ἐκ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐκ τῶν ἐξαγωγῶν καὶ ἀδήλων πόρων ἀφ' ἑτέρου. Ἀλλ' ἡ οὕτω διαμορφουμένη δυσαναλογία τῶν οἰκονομικῶν μεγεθῶν ἐνεθάρρυνε μὲν τὴν ἐπιχειρηματικὴν δρᾶσιν καὶ διηυκόλυνε τὸν σχηματισμὸν ὑπερκανονικῶν ἀποθεμάτων, ἦτο ὅμως ἀφ' ἑαυτῆς ἀσταθὴς καὶ ἀναγκαίως ὡδήγει εἰς μίαν συνεχῆ διαδικασίαν ἀναπλάσεων κόστους, τιμῶν καὶ εἰσοδημάτων.

Εἰς τὴν ὕψωσιν συγκεκριμένως τοῦ κόστους ὡδήγησεν ἡ ἐντονωτέρα ἢ κατὰ τὴν ἀμέσως μετὰ τὴν συναλλαγματικὴν ἀναπροσαρμογὴν περιόδων ἐκδήλωσις εὐλόγων πιέσεων, αἵτινες ὑφίσταντο ὡς ἐκ τῆς συγκρατήσεως κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν διετίαν τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἄλλων στοιχείων τοῦ κόστους καὶ τῆς βαθμιαίας μόνον προσαρμογῆς των εἰς τὰς ἀπὸ τῆς ὑποτιμήσεως μεταβληθείσας ἀπὸ ἀπόψεως τιμῶν καὶ παραγωγῆς συνθήκας. Ἡ σημειωθεῖσα ὡς ἐκ τούτου, ἐντὸς τοῦ 1955 κατὰ 8,7ο/ο ὕψωσις τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν ὑπῆρξεν ἀντιθέτως πρὸς τὴν πρώτην περιόδον τῆς ἀναπροσαρμογῆς, ἀποτέλεσμα κυρίως τῆς αὐξήσεως τοῦ κόστους, συνεπείᾳ, ὡς ἐλέχθη, τόσον τῆς ὑψώσεως εὐρυτέρων κατηγοριῶν ἀμοιβῶν, ἀλλὰ καὶ πέραν τούτου αὐξήσεως τῶν ἐξ ἀσφαλίσεων καὶ ἄλλων φόρων ἐπιβαρύνσεων. Αἱ αὐξήσεις τῶν μισθῶν καὶ ἄλλων ἀμοιβῶν δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς πληθωρικαί, ἀντιστοιχοῦσαι πρὸς τὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπιτευχθεῖσαν λίαν σημαντικὴν αὔξησιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, καθιστῶσαν δικαίαν καὶ ἀναπόφευκτον τὴν αὔξησιν τῆς συμμετοχῆς τῆς ἐργασίας εἰς τὸ κοινωνικὸν προϊόν. Ἐὰν, οὕτω, αἱ περαιτέρω ὑψώσεις τῶν ἀμοιβῶν πρέπει ν' ἀντιμετωπισθοῦν μετὰ συνέσεως ὡς ἐγκλείουσαι πληθωρικοὺς κινδύνους εἰς βάρος τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς, τῆς ἰσορροπίας τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, καὶ αὐτῶν τούτων τῶν πραγματικῶν μισθῶν, αἱ μέχρι σήμερον γενόμεναι πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ὡς προσαρμόσασαι τὸ μέγεθος αὐτῶν εἰς τὰς μεταβληθείσας συνθήκας καὶ ἐξασφαλίζουσαι ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἄλλα οἰκονομικὰ μεγέθη. Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, συνεπῶς, ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξουν δημοσιονομικὰ μέτρα συνεπαγόμενα πληθωρισμὸν κόστους ἢ καὶ ζητήσεως, εἶναι δυνατὸν νὰ προβλεφθῇ ὅτι αἱ ἐπιδράσεις ἐκ τῶν ἀναφερθέντων παραγόντων τείνουν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον νὰ ἐξαντληθοῦν, ὥστε νὰ μὴν ὀφίστανται πέραν τέρω πιθανότητες ἰσχυρᾶς ἐπιβαρύνσεως τοῦ κόστου, καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου γενικωτέρας διαταραχῆς εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν, ἀνατρεπτικῆς διὰ τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ τόπου.

Ἡ νομισματικὴ κυκλοφορία

Τὴν πραγματοποιηθεῖσαν ἐντὸς τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου τοῦ 1955 ὕψωσιν τῆς κυκλοφορίας κατὰ 26,7ο/ο (ἀπὸ 3.886 ἑκατομ. δρχ. τὴν 30 6 55 εἰς 4 922 ἑκατ. — προσωρινὸς ἀριθμὸς — τὴν 31-12 55), ἥτις προφανῶς ὡδήγησεν εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς μεγάλης νομισματικῆς στενότητος, κατέστησαν δυνατὴν κυρίως οἱ λόγῳ τῆς σημαντικῆς αὐξήσεως τῶν συναλλαγματικῶν εἰσπράξεων ἐξ ἐξαγωγῶν καὶ ἀδήλων πόρων γενόμεναι ὑπεραγορὰ συναλλάγματος, αἱ ἐνισχύσασαι κατὰ τὸ 1955 κατὰ 54,6 ἑκατ. δολλαρίων τὸ ἀπόθεμα τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ πηγὴ ἐκ τῆς ὁποίας κατὰ τὸ 1955 προῆλθον τὰ πρόσθετα μέσα πληρωμῆς — ἡ αὔξησις τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος — ἦτο ὀγιὴς καὶ συντελεστικὴ εἰς τὴν διασφάλισιν τῆς νομισματικῆς σταθερότητος εἰς τὸ μέλλον.

Τὸ γενικώτερον συμπέρασμα ἐκ τῆς ἐπιχειρηθείσης ἀνασκοπήσεως εἶναι ὅτι ἡ, ὑπὸ τύπον, περιγραφέντας ὅρους, ἀποκατασταθεῖσα ἐντὸς τοῦ 1955 συμμετρία εἰς τὰ πραγματικὰ καὶ χρηματικὰ μεγέθη τῆς οἰκονομίας, ὡδήγησε ταύτην εἰς μίαν διάρθρωσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀντιστοιχοῦν σταθερώτερα ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν ἐπίπεδα ζητήσεως, παραγωγῆς καὶ ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Τοῦτο ἀπετέλεσε τὴν ὀχυρωτέραν προϋπόθεσιν διὰ τὴν συντελεσθεῖσαν πρόοδον πρὸς ἐξασφάλισιν ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἰσορροπίας ἀπηλλαγμένης ἀμέσων κινδύνων. Ὡρισμέναι ἐντυπώσεις καὶ ἐκδηλώσεις, ὡς, αἱ τελευταῖαι διακυμάνσεις τῆς χρυσῆς λίρας, ἀπὸ ὑπερακοντίζουν τὰς συνεπείᾳ τῶν σημαντικωτάτων μεταβολῶν αἵτινες ἐχαρακτήρισαν τὴν σχέσιν μεταξὺ λίρας καὶ δολλαρίου εἰς τὰς ξένας ἀγοράς, ὑπενθυμίζουν ἁπλῶς, ὅτι ἡ οἰκονομία ἀπηλλάγη ἀπολύτως τῶν ἐκ τοῦ παρελθόντος καταλοίπων ἐνίων ψυχολογικῶν καταστάσεων.

Αἱ πιστωτικαὶ συνθῆκαι ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1955

Τὰ μόνα, πράγματι, μεγέθη τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰσέτι ἐν συμμετρίᾳ πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς συνθήκας αὐτάς, εἶναι τὰ μεγέθη τῆς τραπεζικῆς ἀγορᾶς χρήματος καὶ κεφαλαίων. Ἡ ἔντονος ἐν αὐτῇ στενότης πιστωτικῶν μέσων, ἡ ἐκδηλουμένη εἰς τὴν εὑρεῖαν διάστασιν προσφορᾶς καὶ ζητήσεως πιστώσεων εἰς τὸ ἰσχύον ἐπίσημον ἐπιτόκιον, ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἐπιτευχθεῖσαν εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς τομεῖς τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν συναλλαγῶν πρόοδον. Τὴν ἀσυμμετρίαν ταύτην — οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ πιστωτικῶν ἀναγκῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τραπεζιτικῶν χορηγήσεων ἀφ' ἑτέρου — ὑπογραμμίζει ἡ ἔξω τοῦ πλαισίου τοῦ ἰσχύοντος νομισματικοῦ καὶ πιστωτικοῦ συστήματος τῆς Χώρας λειτουργοῦσα καὶ σήμερον ἐλευθέρα ἀγορὰ χρήματος.

Αἱ προϋποθέσεις προσελκύσεως τραπεζικῶν καταθέσεων: Ἡ νομισματικὴ σταθερότης καὶ τὸ ὕψος τοῦ τόκου

Ἀπετέλεσε πάντοτε γενικὴν διαπίστωσιν, ὅτι ἡ πρωταρχικὴ προϋπόθεσις τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τοῦ πιστωτικοῦ μηχανισμοῦ εἶναι τὸ ὀγιὲς καὶ σταθερὸν νόμισμα. Ἐφ' ὅσον συνεπῶς ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὴν δραχμὴν ἐμφανίζεται σήμερον ἐνισχυομένη καὶ ἐδραιουμένη καὶ ἐφ' ὅσον οἱ πρὸς τοῦτο καταβαλλόμενοι προσπάθειαι δὲν ἀτονήσουν, δὲν ὑπολείπεται, ἵνα καρποφορήσουν αἱ προσπάθειαι πρὸς ἐξυγίανσιν τῶν μὴ ἐξουσιαζομένων ὑπὸ τοῦ τραπεζικοῦ μηχανισμοῦ ἀποταμιεύσεων, εἰμὴ νὰ λαμβάνῃ ὁ ἀποταμιεύων καὶ τόκον ὄχι πολὺ μικρότερον ἐκείνου ὃν ἄλλως θὰ ἐξησφάλιζε. Πρὸς ἐπίτευξιν, ὡ ἐκ τούτου, τῆς ταχυτέρας δυνατῆς ἀναπτύξεως τῆς ὠργανωμένης πιστωτικῆς ἀγορᾶς εἶναι, νομίζομεν, σκόπιμον καὶ ἀναγκαῖον νὰ ἀφιθοῦν εἰς τὰς Τραπέζας εὐρύτερα περιθώρια καθορισμοῦ τῶν ὅρων τῶν τραπεζικῶν συναλλαγῶν.

Τὸ ἐπιτόκιον τῶν Τραπεζικῶν καταθέσεων

Τὸ νόμιμον ἐπιτόκιον εἶναι σκόπιμον νὰ ἔχῃ, ὡς ἐλέχθη, τὸ ὕψος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, ἣν ζητεῖ σήμερον ὁ ἀποταμιευτὴς διὰ τὴν παραίτησίν του ἀπὸ ἄλλας μορφὰς τοποθετήσεων. Δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀναμένηται ἀποφασιστικὴ ἐνίσχυσις τῶν καταθέσεων, ἐφ' ὅσον εἰς πολλὰς ἄλλας τοποθετήσεις ἡ καθαρὰ ἀπόδοσις εἶναι ἀνωτέρα τοῦ τραπεζικοῦ ἐπιτοκίου, ἐνῶ συγχρόνως αἱ τοποθετήσεις αὗται ἐμφανίζονται ἐξασφαλίζουσαι ἀπολύτως τὴν κτητικὴν δύναμιν τῆς ἀποταμιεύσεως.

Τὸ ἐπιτόκιον τῶν τραπεζικῶν χορηγήσεων

Ἀλλὰ ἀσύμφορα καὶ ξένα πρὸς τὰς συνηθείας τῆς Ἑλληνικῆς χρηματαγορᾶς εἶναι καὶ τὰ σημερινὰ ἐπιτόκια τῶν τραπεζικῶν χορηγήσεων. Ἡ ἀπόστασις αὐτῶν, ὄχι μόνον ἀπὸ τὰ ὑψηλότατα ἐπιτόκια τῆς ἀνεπισήμου χρηματαγορᾶς, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα, βεβαίως, περιλαμβάνεται λίαν σημαντικὸν ἀσφάλιστρον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόδοσιν πλείστων κατηγοριῶν νομισμάτων συναλλαγῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δημιουργεῖ διαφορικὴν πρόσοδον ὑπὲρ τῶν ἰσχυροτέρων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ἐπωφελοῦνται τῆς νομοθετικῆς δεσμεύσεως τοῦ τόκου εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα, περιορίζει τὰς δυνατότητας ἐπιλογῆς τῶν χορηγήσεων καὶ καθιστᾷ ἀτεχνῶς ἐντονωτέραν τὴν στενότητα τῶν πιστωτικῶν μέσων. Δ ότι ὁ χαμηλὸς τόκος ὁδηγεῖ, ἴσχι σπανίως, εἰς καθαρῶς καρδοσκοπικὴν ζήτησιν πιστώσεων, ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, πολλάκις παρασύρει εἰς μὴ σκοπίμους τοποθετήσεις, ἡ μὴ ἐπαρκὴς σιάθμισις τῶν ὁποίων ἐκ μέρους τῶν πιστολητπτῶν ἔχει εἰς πλείστας περιπτώσεις ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀδυναμίαν ἐπιστροφῆς τοῦ κεφαλαίου.

Ἐξυγίανσις τῆς παρατραπεζικῆς ἀγορᾶς

Προσέγγισις ὅθεν πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρατραπεζικῆς ἀγορᾶς διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ὑπὸ τῶν Τραπεζῶν καταλλήλου ἐλαστικῆς πολιτικῆς εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν τραπεζικῶν ἐπιτοκίων, ἅτινα εἰ αἱ σήμερον ἀντιφυσιολογικῶς δεσμευμένα εἰς ἐπίπεδα μὴ ἀνταποκρινόμενα εἰς τὰ ἐπίπεδα τῶν ἄλλων μεγεθῶν ἐν τῇ οἰκονομίᾳ, πρέπει νὰ ἀναμένηται, ὅτι θὰ ἐπηρέαζε μειωτικῶς τὸν τόκον τῆς παρατραπεζικῆς ἀγορᾶς.

Ἐπιβάρυνσις τῆς οἰκονομίας καὶ τόκος

Δελογισμένη ὕψωσις τῶν ἐπιτοκίων εἰς ὡρισμένας κατηγορίας τραπεζιτικῶν χορηγήσεων (μὲ ἐξαίρεσιν, βεβαίως ἐκείνων, δι' ἃς λόγοι σκοπιμότητος ἢ συναγωνιστικότητος ἐπιβάλλουν διαφορισμόν, ὡς λόγου χάριν τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον καὶ τὸ καπνεμπόριον) θὰ ἐξησφάλιζε μικροτέραν μέσην ἐπιβάρυνσιν τῶν ἐκ πάσης πηγῆς χρηματοδοτήσεως τῶν συναλλαγῶν. Δὲν θὰ πρέπει δέ, εἰδικῶς ἢ ἄλλως, νὰ διαμένηται αἰσθητὴ ἐπίδρασις ἐπὶ τοῦ κόστους καὶ τῶν τιμῶν ἐκ τῆς μιᾶς περιωρισμένης αὐξήσεως τῶν τραπεζιτικῶν ἐπιτοκίων, δοθέντος ὅτι ταῦτα εἰς τὴν καθόλου σύνθεσιν τῶν δαπανῶν παραγωγῆς δαπανοῦν πολὺ ὀλιγώτερον τῶν φορολογικῶν καὶ ἄλλων ἐπιβαρύνσεων. Οὐδὲ πρέπεινὰ παραβλέπηται ὅτι ἡ ἀποδοτικότης τοῦ κεφαλαίου εἰς πολλοὺς τομεῖς καὶ κατηγορίας ἐπιχειρήσεων, ἀπέχει σημαντικῶς τῆς ἐπιβαρύνσεώς του ἐκ τραπεζιτικῶν τόκων.

Τὰ διαθέσιμα τῶν τραπεζῶν περιορίζονται ὑσταδῶς: α) ἐκ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀναταθέσεως ποσοστοῦ 25 ο/ο τῶν παρὰ Τραπέζαις καταθέσεων εἰς τὴν Ἐκδοτικὴν Τράπεζαν καὶ δὴ ἄνευ τόκου, οὕτω δὲ ἀποθαρρύνονται αἱ Τράπεζαι εἰς τὴν προσέλκυσιν ἀποταμιεύσεων, β) ἐκ τῆς μὴ ὁμαλῆς διοχετεύσεως εἰς τὰς Τραπέζας ἰσχυρότερα περιθώρια καθορισμοῦ τῶν ὅρων τῶν τραπεζικῶν συναλλαγῶν.

Αἱ ἐργασίαι τῆς Τραπέζης

Ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὑπῆρξεν ἡ ἀκόλουθος:

Καταθέσεις

Αἱ ἐν γένει καταθέσεις παρὰ τῇ Τραπέζῃ, ἀνερχόμεναι ἐν τέλει 1954 εἰς δραχμὰς 2.762 ἑκατομ., ἐξίχθησαν ἐν τέλει 1955 εἰς δραχμὰς 3.076 ἑκατ., ἤτοι ἐνεφάνισαν αὔξησιν δραχ. 314 ἑκ., ὀφειλομένην ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς καταθέσεις ἐσωτερικοῦ, καθ' ὅσον αἱ τοῦ ἐξωτερικοῦ διετηρήθησαν εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ αὔξησις τῶν καταθέσεων Ταμιευτηρίου, ἥτις ἀνῆλθεν εἰς ποσοστὸν 45 ο/ο ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἐνῷ τὸ ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως ἐπὶ τῶν καταθέσεων ἐν τῷ συνόλῳ, πλὴν τῶν καταθέσεων τῶν Δημοσίων Ὀργανισμῶν, ἀνῆλθεν εἰς 19 ο/ο.

Τοποθετήσεις

Αἱ τοποθετήσεις ἀνήρχοντο τῇ 31ῃ Δεκεμβρίου 1955 εἰς δραχμὰς 2.693 ἑκατ., ἔναντι δραχμῶν 2.723 ἑκατ. ἐν τέλει τοῦ προηγουμένου ἔτους 1954.

Καίτοι λογιστικῶς τὸ ὑπόλοιπον ἐμφανίζει μείωσιν δραχμῶν 30 ἑκατ., ἐν τούτοις πράγματι ἐσημειώθη αὔξησις 91 ἑκατ., ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐντὸς τοῦ ἔτους 1955 ἐνηργήθη, ἐξ ὑφισταμένων προβλέψεων, πρὸς ἐξυγίανσιν τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς Τραπέζης, ἀπόσβεσις ἐπισφαλῶν ἀπαιτήσεων δραχμῶν 151 ἑκατομ. καὶ ὅτι περιελήφθη εἰς τὸ ὑπόλοιπον τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1955 τὸ ποσὸν τῶν ἀπαιτήσεων ἐκ κατασχουσῶν ἐγγυητικῶν ἐπιστολῶν, ὅπερ ἐν τέλει τοῦ ἔτους 1954 ἀνερχόμενον εἰς δρχ. 30 ἑκατ. ἐξυπηρετεῖτο εἰς ἕτερον γενικὸν λογαριασμὸν ἐν τῷ Ἰσολογισμῷ.

Σημειοῦμεν, ὅτι ὁ μέσος ὅρος τῶν τοποθετήσεων τοῦ ἔτους 1955 ἐμφανίζει αὔξησιν ἐν σχέσει πρὸς τὸν μέσον ὅρον τοῦ ἔτους 1954 ἐκ δρχ. 300 ἑκατομμυρίων περίπου.

Τουρισμὸς

Κατὰ τὸ ὑπὸ κρίσιν ἔτος ἐχρηματοδοτήθη ἡ ξενοδοχειακὴ ἑταιρία «Ἀστὴρ» διὰ ποσοῦ 57 ἑκατομ. δαπανηθέντων εἰς τὰ ἔργα ἀξιοποιήσεως τῆς ἀκτῆς Γλυφάδας καὶ εἰς διαφόρους βελτιώσεις τῶν ἐν Ρόδῳ ξενοδοχείων. Τὸ ποσὸν τοῦτο, μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων εἰσέτι διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν ἔργων 18 ἑκατομ., θὰ ὑπερβῇ τὸ διὰ τῶν συμβάσεων προβλεπόμενον κατὰ δραχμὰς 33 ἑκατομμύρια.

Ἡ Τράπεζα ἐδαπάνησεν ἐπίσης ποσὸν δραχμῶν 10 ἑκ. εἰς τὰ ἀνεγειρόμενα ξενοδοχεῖα ἐν Ἡρακλείῳ, Καβάλᾳ καὶ Ἀλεξανδρουπόλει, ἅπερ τυμένου εἰσέτι ποσοῦ 14 ἑκ. διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ τὸν ἐξοπλισμὸν αὐτῶν. Οὕτω τὸ σύνολον τῆς δαπάνης διὰ τὴν ὁλοκλήρ